



PŘEŽITÍ

03/14

rozhovory, eseje a výzvy

Rejstřík:

- 3 Primitivní zelená: Rozhovor s Johnem Zerzanem
- 9 Nejste šílení. Jen žijeme v kolapsu.
- 12 Odstoupení od technologií
- 14 Reformace králů
- 18 Druhý-Nejlepší život: Reálná virtualita
- 25 Miliony zabitých?

Primitivní zelená: Rozhovor s Johnem Zerzanem

Vaše práce byla popsána jako „anti-civilizační“. Vážně jste proti civilizaci?

Samozřejmě. Anti-civilizační myšlenka upozorňuje na noční můru, která se roztahuje právě teď. Ptá se na některé základní otázky, které nebyly položeny. Snaží se změnit téma od manévrování na povrchu dominantních systémů ve prospěch toho jít ke kořenům, a představuje alternativní směry, alternativní projekty na velmi základní úrovni. Myslím, že jsme zde, jako druh a nemůžeme dýchat vzduch. Co více si máme říci?

Chcete říci, že jste doslovný, když říkáte, že se musíme vrátit do doby kamenné? Určitě, jinak jsou to jen řeči.

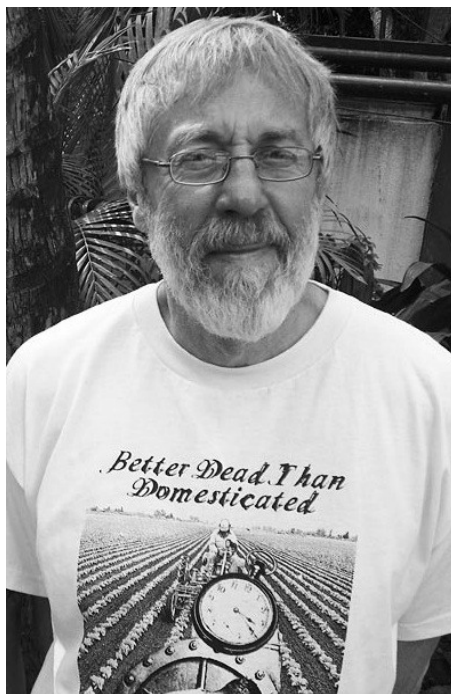
Musíme rozebrat celý tento nepořádek a začít myslet prakticky, začít znovu získávat dovednosti, které jsme měli jako lidé na této planetě. Jsme stále více a více závislí na technologii, která všechno odplavuje – odplavuje komunitu, odplavuje zkušenosti, odplavuje smyslnost.

Tak jak se dá dostat zpět k primitivnímu způsobu života? Prvním krokem je mít

možnost klást otázky, jiné než jsou tyto – podvody politiků a stran a nesmysli, které nikdy skutečně nic nenapadnou, ale jen zajistí, že se věci zhorší a vyhnou se důležitým věcem. Nic se někdy nezmění, pokud zde lidé nebudou mít šanci, aby se zapojili do diskuse na úrovni, která je smysluplná, která se skutečně zabývá touto cestou technologického „pokroku“, a proč jsme na této cestě a co to pohání.

Takže, co nás především přivedlo na tuto cestu? Řekl bych, že to vše vede cestou zpět k dělbě práce, domestikaci a vzestupu symbolické kultury.

Co je s dělbou práce? S dělbou práce a následným růstem nerovností a odcizením od země a od sebe, se shodou okolností nebo ne vynořuje symbolická kultura.



Symbolická kultura přišla před domestikací a zemědělstvím, ale připravila cestu pro domestikaci. Vzestup dělby práce v primitivní společnosti také značí začátek stratifikace společnosti, a zdá se, že se náhle objevuje v pozdním paleolitu [před 45 000 až 10 000 lety] těsně před domestikací.

Byli bychom bez symbolické kultury a jazyka stále člověkem? No, pokud to tak definujete! Dnes „lidskou bytostí“ znamená být velmi symbolický, ne-li zcela symbolický, kdy i to může být sporné. Předpokládalo se, že homo sapiens sapiens [moderní člověk] přišel před 60 000 lety. Nicméně dnešní konsensus je, že se objevil před 200 000 lety. To se již pohybujeme mimo symboliku, což je zajímavé, jaké to má důsledky.

Jaké to má důsledky? Například, my definujeme inteligenci jako naši dovednost měnit symboly, ale tohle není jedinou věcí, jak a proč to takto definujeme? Protože naše kultura je zcela symbolická, k úspěchu a dosažení věcí v ní, musíte dosáhnout těchto věcí: musíte znát matematiku a všechno ostatní. Ale ve světě, kde tohle nemusíte mít, inteligence znamená něco jiného, a tak zde inteligence existuje mimo symboliku. Napříč tomu, že jsme nebyli symboličtí před milionem let, Thomas Wynn a jiní antropologové říkají, že jsme měli stejnou míru kognitivního vývoje jako dnes, ten určitě nebyl použit k symbolickým projektům nebo symbolické kultuře – není zde žádného důkazu, že by ranní lidé používali svou inteligenci k symbolickým projektům. Tak, jak můžeme tvrdit, že bychom nebyli lidé, pokud bychom nebyli symboličtí?

Ale všechny lidské velkoleposti a skvělé věci by nebyly možné bez symbolické kultury? Tohle je jen převažující způsob, jak se na věci dívat. Například, když se podíváme na umění, náboženství a tak dále jako na náhradu a útěchu pro to, co jsme ztratili v moderní civilizaci, pak to tak báječné nevypadá. Myslím, že ve skutečnost máme stále méně a méně.

Co je tou věcí, o níž jste říkal, že jsme ztratili v moderní civilizaci? Komunita je jedna věc, a sdílení. To je běžná moudrost o prehistorické lidské společnosti: jejich hodnotou číslo jedna bylo sdílení: sdílení potravy a antihierarchie. A pár jich vidíte – tady v Indii jich existuje více než pár – loveckých-sběračských společností, které stále existují. Tohle jsou věci, které jsme ztratily. Vezměte si komunitu: není zde komunita. Dnes je to stále jen masová společnost – lidé rozptýlení a izolovaní a vystresovaní a stále více a více se spoléhají na drogy a to je důvodem, proč mizí komunitní hodnoty. Protože když nemáte komunitu, odkud mají pocházet hodnoty komunity? Tohle je důvod, proč se věci rozpadají.

Tohle je dost možná důvodem, proč ranní lidé nechtěli věci měnit. Nechtěli měnit stávající technologie: například kamenné nástroje. Když archeologové dnes říkají, že to za miliony let nezměnili, a to navzdory tomu, že k tomu měli inteligenci, co to vysvětluje? Pokud máte dobrou věc, tak proč to ale měnit?

Není však vzestup civilizace jen přirozeným projevem a procesem lidské přirozenosti? No, pokud chcete mluvit o lidské přirozenosti – a lidem, kterým se daří, vždy dojdou k tomuto tématu – dobře, co je to lidská přirozenost? Je to, co přetrvávalo miliony let nebo posledních 9000 let? Jedno je časově na druhém místě, v porovnání s existencí homo sapiens.

Co říkáte na Hobbesův obraz lidské přirozenosti – že bez kultury byl život ohavný, zvířecí a krátký? Hobbesovo vyobrazení bylo zcela zdiskreditováno. Každý antropolog, kterého sleduji, vám toto řekne. Učebnicovou věcí je, že: mezi primitivními lidmi nebylo žádné organizované násilí, sdílelo se, ženy nebyly viděny jako objekty, lidé pracovali velmi, velmi málo, lidé žili déle, než se myslelo. Kniha amerického antropologa Marshalla Sahlins *Stone Age Economics (1974)* je jeden nejlepší jediný zdroj informací o bohatosti původních společností: potřeby lidí byly naplněny, nebyli chudí, i když nic nevydělávali, ale my – naše potřeby nejsou nikdy naplněny, i když jsme zaplnili místo s věcmi.

Tak proč se Hobbesovo vyobrazení dostalo takového pozornosti? Protože se to dokonale hodí systému. Tohle je základní ideologie civilizace. Ve skutečnosti se toto lidem říká od prvních měst, opevněných měst: neodcházejte, zemřete, příroda je divoká, a je dobře, že jste tady, armády a chrámy vás ochrání. A to je to, co říkáme i teď, nemůžeš odejít – lidé se bojí. Když se tohle všechno zhroutí, lidé bez dovedností, bez orientace na zemi, to neustojí. Ale myslím, že tohle lidé cítí. Ve Spojených státech existuje spousta obav a úzkostí – i když to není dovoleno veřejně říci – při otázce, mohlo by se vše zhroutit? Stále více lidí si myslí, že je to otázkou, kdy se to stane, než zda.

Mnozí věří, že udržitelné a zelené technologie nás mohou zachránit od hrozícího ekologického kolapsu. Na cestě sem jsem viděl u cesty billboard. Říkal: „Vyrábíme zelenou ocel“ a „přispíváme ekosystému“, nebo něco takového. Myslím, jak je to šílené, že? Do háje ocelárna je zelená?! To je prostě naprosto šílené! Tady, stejně tak jako v USA, se všemi těmi řečmi o „udržitelnosti“ a „zelenosti“ – myšlenkou toho je, že pokud používáte tyto slova znovu a znovu, snažíte se říct lidem: „No, vlastně je to v pohodě, my jsme o tom přemýšleli, strachujeme se, pracujeme na tom“ – všechny ty sračky. No, jsou to jen lži. Jen zde tím mažeme kola, a doufáme, že lidé spolu s tím půjdou o trochu déle.

Co si myslíte o summitu v Kodani? To jsou jen kosmetické věci, ale ani neprojdou, protože je bohaté země zablokují. Více než deset let po Kjótském protokolu se věci nejen, že zhoršily, ale jsou ještě horší, než se očekávalo vzhledem k rychlosti změny.

Mnozí věří, že výhody technologií převažují jejich nevýhody, jako zdravotnictví například. Pokud onemocníte, nešel byste do nemocnice? Jasně, nebudu říkat, ach ne, nepůjdu do nemocnice. Nemám na výběr – co mám dělat? Ale my jsme prostě toho v pasti, a měli bychom si uvědomit, že je to technologie, která je především za všemi těmi nemocemi. Takže říkají, více technologií vyřeší naše problémy, a vy víte, že se to jen zhoršuje, že se to nelepší. Zdravotnická technologie je nejextrémnější příklad, který může být; ale prostým faktem je, že závisí na průmyslu – závisí na továrnách a dolech – všechny vaše chirurgické zařízení a monitory a kdo ví co ještě – tak je zřejmé to, že je zde vždy skrytá diskuse. Pokud zde je diskuse, tak je zcela omezena na to, jak co nejlépe používat technologie?

Takže žijeme v kultuře popírání? Ach ano, masivního popírání, nevím, jak v porovnání s jinými zeměmi, ale USA je určitě v horní části seznamu. Ale je tu také nucené popírání: pokud lidé nemohou ani přemýšlet o alternativě, co vám pak ještě zbývá? Vy nechcete vidět, jak se věci mají špatně, nechcete přemýšlet o tom, jak špatné to bude pro vaše děti během několika málo let. Je to sebeobrana, není to zdravé, ale je to pochopitelné, protože vám to pomůže vyrovnat se systémem.

Ale není technologie v podstatě neutrální? Technologie mají v sobě vestavěné určité hodnoty. Technologiemi míním systémy technologií, na rozdíl od nástrojů. Je zde určitý odstup v moderní technologii, určitý chlad, určitý druh standardizace, nepružnost a závislost na odbornících jsou další její hodnoty. Ale s jednoduchými nástroji, si můžete jednodušeji představit rovnost, kde lidé nejsou závislí na odbornících. To je nejlepší způsob, jak poznávat společnosti: podívejte se na jejich technologie, a můžete říci, co je jejich převažujícími hodnoty.

Pro příklad, aspoň v indické městské společnosti v nedávné době se skutečně prudce rozšířily mobilní technologie. Co to podle vás říká o této společnosti?

No, místo rozhovoru tváří v tvář jsme to vyměnili za diskusi po telefonu, celou dobu, často o ničem. Ano, můžeme mluvit s přáteli na tisíce kilometrů daleko, ale neznáme naše sousedy, my je ani nechceme znát, jsme učení se od sebe izolovat, a technologie nám v tom pomáhají; a my vše zastíráme, a předstíráme, že jsme skutečně v kontaktu s lidmi, přesto, že jsme izolovanější než kdykoliv předtím. Je snadné zjistit – kolik lidí žije osamoceně, o kolik mají méně přátel, že se lidé navštěvují méně? – k dispozici je celý sociologický seznam věcí. A tohle je to, co vás

dostane v techno-kultuře. Takže zde jsou určité závažnosti, které přináší mobilní technologie, nemluvě o možnosti pravděpodobnosti vzniku rakovinu mozku, a otravují zemi, když se dostávají do půdy.

To neukončujete jen s technologiemi. Říkáte, že sám lidský rozum není hodnotově neutrální. Frankfurtská škola filozofie přišla s instrumentálním rozumem. Rozum není hodnotově neutrální. Mohl by to být rozum, který předstírá, že je objektivní a vědecký, ale ve skutečnosti je používán jako nástroj moci. Je to jen abstrakce říci „rozum“. Musíte se ptát, jaký druh rozumu to je.

Jak se neinstrumentální rozum liší od instrumentálního rozumu?

Neinstrumentální rozum má povědomí o tom, co je dominantním rozumem, chcete-li, jak se skutečně podílí, jaká je jeho projekce. Nechceme vidět často skryté předpoklady. Například, domestikaci chápeme jako samozřejmost, a není to nic než větší a větší kontrola na hlubších úrovních, kolonizace přírody na hlubších úrovních. Například GM potraviny a klonování a nanotechnologie – budou přinášet ještě více domestikace, až na molekulární či atomovou úroveň. Ale pokud bych nefungoval ve sféře domestikace, neměl bych důvod používat ji jako nástroj, protože, proč byste měli chtít ovládat přírodu? V predomestikaci budete mít, co dává příroda, a to je skvělé, nemusíte vymýšlet všechny ty způsoby oplocování, a chování toho, co chcete, a pokoušet se o nové úrovně kontroly. A tohle je dnešní logika, a ta rozhodně není neutrální.

Mnoho lidí by namítalo to, že všechna ta technologie a domestikace a nadvláda nad přírodou je potřebná k užití expandující populace. No, různí levičáci, včetně Noama Chomskyho, to také říkají, vyjímaje to, že nepřirozeně vysoká populace je spojena s civilizačním projektem. Místo, kde populace začala růst tak rychle. Přelidnění je symptomem více než cokoliv jiného. Populace by klesla, pokud bychom odstranili věci jako je domestikace.

Ale je to skutečně dnes proveditelné? Vypnout technologie a myšlení, které je vytváří? No, není to jako vytáhnout něco ze zástrčky, nebo jít a udělat to zítra. Tohle se nemůže stát, když je zde populace tak velmi vysoká. Ale můžeme se vydat tímto směrem, začít nacházet způsob, jak to vrátit zpět, jako vědomý projekt. To by mohlo být více přijatelné, než vyhlídky lidí žijících v blocích, kteří by hladověli, kdyby došlo k přerušení dodávek energií, protože nemají žádné dovednosti, a pak by mohlo dojít k nepokojům kvůli hladovění a co pak? To není pěkná vize. Myslím, že zodpovědnou cestou je to promýšlet a začít se na to vybavovat a zvrátit to. Chomsky a jiní lidé nás nazývají genocidními. No, pokud je někdo genocidní, upřímně řečeno, je to o nich, protože nechtějí diskutovat o žádných z věcí, jako je tato. A to je divné, že se více

nestrachují, protože všichni ti lidé v megametropolích po celém světě – jsou vyřízení, pokud dojde k pádu. Nikdo o tom nesmí přemýšlet, ani mluvit na hlas.

Jak může k jakékoliv takové změně dojít, když zde ke změnám dochází na úrovni států a vlád, kde probíhají všechny klíčová rozhodnutí? Ne, to je slepá ulička, je to past systému. Chtějí, abychom nadále hrály ty sračky, víte, jít volit, což ve skutečnosti znamená vybrat si méně odpornou osobu než je jiná. Tak si zaručujeme, že se zasekneme v této sračce. Ne, ne, to nemůže být odpověď, která uskutečňuje, legitimizuje a reprodukuje lži demokracie. Pokud to tak budeme nadále dělat, pak zde skutečně není žádné naděje. První a nejjednodušší je dostat se z toho ven – nevolit, nehrát hru systému, jíž sám pro nás připravuje.

Takže říkáte, že stát má být udržován mimo? Úplně. Nemůžeme se zbavit civilizace uchýlováním se ke státu. Může se na to podívat historicky: kdy a proč se stát vynořuje? Nebo města, nebo jakékoliv instituce, od dělby práce a domestikace. Stát a všechny tyto věci jsou součástí věznice, které ji drží po hromadě.

Co si myslíte o práci? Je zde ještě jiná věc, kterou poznamenal Marshall Sahlins: čím více je zde symbolické kultury, tím je zde více práce. A tohle je pravda. Pracujeme více a více, míním tak, co se stalo se sliby technologií? Žádná z těchto věcí nepracuje tak, jak bylo prohlašováno. Dnes jsou v USA oba z páru pracujícími: často každý pracuje ve více zaměstnáních než jednom; jsou ve stresu, nemají čas na své děti a všechno to ostatní.

Existuje způsob organizace života, která se netočí kolem produkce a spotřeby? Produkce a spotřeba je paradigma masové společnosti: masová produkce značí masovou spotřebu, z čehož vyplývá masová kultura, masová média, masové všechno, a „masifikovaný“ svět se stává stále více nezdravý. To není správná cesta, a já si myslím, že je to pochopitelné prohlášení.

Jaké bylo Vaše setkání s Unabomberem? Navštívil jsem ho, když jsem byl v okresní věznici v Sacramentu. Máme stejné myšlenky, ale ne stejnou taktiku. Média se vždy snaží říci, souhlasíte s Unabomberem, nebo ne?!! Ale ano, téze, že technologie je autonomní a kvazi potvrzuje, že co se děje je pravda. Je to ještě pravdivější, zejména když to necháme jít bez toho, abychom to brali jako problém.

Poznámka: Přeloženo z dnaindia.com, kde rozhovor vyšel pod originálním názvem „Primitive Green“ v roce 2009.

John Zerzan (narozen roku 1943) je Americký anarchistický a primitivistický filozof a autor s českými kořeny. Ve svých pracích kritizuje domestikaci, zemědělství, civilizaci jako

neodmyslitelně utlačovatelské, a obhajuje lovecko-sběračský způsob existence jako inspiraci pro svobodnou společnost.

Zerzan napsal několik knih: *Elements of Refusal* (1988), *Future Primitive and Other Essays* (1994), *Running on Emptiness* (2002), *Against Civilization: Readings and Reflections* (2005), *Twilight of the Machines* (2008), *Origins: A John Zerzan Reader* (2010) a *Future Primitive Revisited* (2012).

Nejste šílení. Jen žijeme v kolapsu.

Není nic špatně s vámi.

Čtěte znovu.

Není nic špatně s vámi.

Čtěte znovu.

Není nic špatně s vámi.

Vaše deprese, váš smutek, váš hněv,

váš strach, vaše bezmocnost,

vaše beznaděj,

vás nedělá podivínem,

nedělá vás bláznem.

Nejste sami.

Všichni se cítíme na nic.

Protože svět, jak ho známe,

tato civilizace,

tato Země

se hroutí.

Právě teď,

v tuto chvíli,

v tuto sekundu,

a všichni to cítíme.

Ať si to můžeme připustit nebo ne,

ať to můžeme pojmenovat nebo ne.

Žijeme v kolapsu.

Stovky druhů

je každý den ztracených.

Znásilňování a vraždy,

násilí a nenávisť,

chamtivost a korupce,
osamělost,
izolace.

Ekosystémy, oceány, atmosféra
jsou otrávený, znečištěný, vykořisťovaný
a zničený.

A to všechno k*rva bolí.

Protože jsme všichni spojeni,
součástí společenství zde na této úžasné planetě.

A tu je jen

tolik

utrpení.

Ale...

Nejsme blázni,
a nejsme sami.

Nepotřebujeme bolest vyléčit, nebo bolest vypít,
nebo bolest vykouřit, nebo bolest odvrátit.

Musíme ji cítit, a vyžadovat, a vlastnit, a pochopit a pojmenovat.

Sbalit.

A pak skrze ohromující bolest ze ztráty,
musíme shromáždit naší sílu,
a sebrat naší odvahu,
a bojovat.

Protože tam, kde je kolaps,
bude brzy následovat restrukturalizace.

Protože musíme zachránit to,
co tu žalostně málo zbývá.

A protože

v každém konci

je tu

nový začátek.

Chopte se toho.

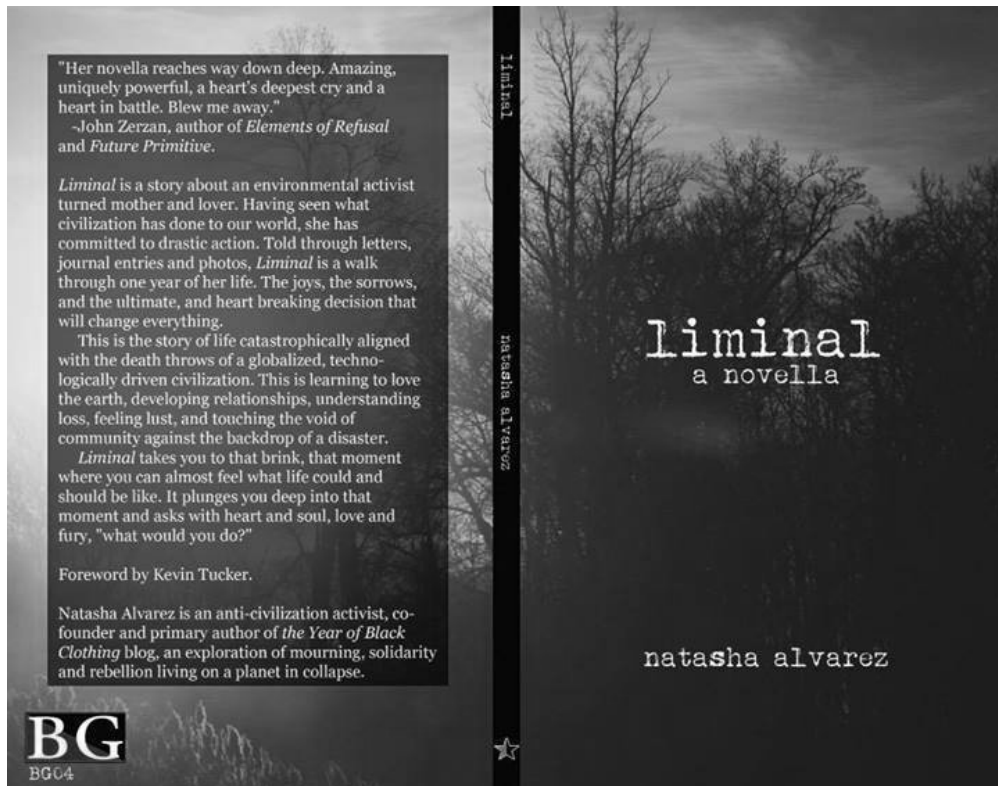
Děkuji vám za pozornost.

S láskou,

Natasha.

Kdo je Natasha? Chtěli bychom tímto upozornit na projekt a blog **The Year of Black Clothing**, z něhož je přeložena tato poezie. Tento blog se soustřeďuje na poezii s podobným zvláštním tématem, které mluví o situaci, v níž jsme.

Spoluzakladatelem a hlavním autorem blogu Year of Black Clothing je Natasha Alvarez. Natasha Alvarez mimo psaní poezie na tento blog, je také zakladatelkou projektu liminal (průlom). liminal je novela, průlomová práce beletrie anti-civilizační aktivistky Natashy Alvarez.



Jak vychází z názvu tohoto projektu, liminal se stal stěžejním projektem Natashy, když viděla, co civilizace dělá s naším světem. Je to příběh o životě katastrofálně spřízněném se smrtí globalizací, technologicky řízené civilizace. Je o naučení se milovat zemi, rozvíjení vztahů, pochopení ztráty, cítění touhy a dotknutí se prázdnoty společenství proti prospektu katastrofy. liminal vás zavede do této propasti, této chvíle, kdy můžete téměř cítit, jaký by život mohl být a měl by být. Vrhá vás hluboko do tohoto okamžiku a ptá se srdce a duše, lásky a vzteku: "co byste mohli dělat?"

Slovy Natashy,

“Jako matka a anti-civ, environmentální aktivistka, jsem neustále konfrontována se skutečností, že svět, který mám poskytovat svému dítěti je krásný, ale také neúprosně poškozený.

Voda je otrávena, vzduch je toxický, jídlo je plné chemikálii. Udělala bych cokoliv, abych něco změnila, aby mohla mít šanci vyrůst na nepoškozené planetě.

Průlom mi umožnil prozkoumat otázku “jak daleko bych měla jít?”, jako matka. aktivistka a milovnice přirozeného světa.

Co byste dělali, abyste zachránili sebe, svou rodinu, planetu? Tohle jsou otázky, na něž se všichni musíme ptát sami sebe, a nesmíme se bát tlačit na sebe a každé další odpovědi.

Průlom je to rozhodně.”

Odstoupení od technologií

Závislost rozvinutých zemí na technologiích a absolutní víře v ně, je jedním z hlavních faktorů zotročení zbytku světa. Tato víra spočívá z velké části na sci-fi kultuře, která se rozšířila, a je zvláštním rysem rozvinutých zemí. Není náhodou, že Isaac Asimov a Carl Sagan poukazují na příběhy z raných let 17. století, přibližně v době, kdy se začaly formovat rysy moderního kapitalismu, jako na první příklady sci-fi. Asimov šel tak daleko, že předložil tvrzení, že příběh Poeho z třicátých let devatenáctého století je prvním příkladem “hard” sci-fi, fiktivním bratrancem industrialismu, v tom, že “mnoho jeho detailů bylo pečlivě a racionálně vypracováno”. Je třeba také poznamenat, že se sci-fi skutečně neobjevilo v Rusku až do Sovětské éry velkého průmyslu.

Byli jsme bombardováni nebyvalými příběhy technologií a budoucnosti po stovky let, a tak není divu, že jsme ještě ani nezačali pochybovat o upřímnosti technologií, která ovládá náš život.

Pravdou je, že technologie nás vzdalují od sebe samých a našeho životního prostředí. Děti si již nehrají venku ve prospěch zkoumání virtuálních světů. Dokonce i dospělí mluví nepřímo vzájemně k sobě, upřednostňují mobilní hovory, aktualizaci stavů, a textové zprávy... i přesto, že je nejméně polovina lidské komunikace neverbální. Poštovní služba je na pokraji zhroutilí s poklesem 20% fyzické pošty v

posledních šesti letech... Nahradili jsme nějak fyzický akt psaní dopisu za nehmotný email. Vzdali jsme se části našeho lidství pro okamžitou komunikaci po celém světě, a to i přesto, že většina zpráv moc daleko necestuje.

Nejen, že nejsou okamžité sociální dopady technologií zpochybňovány, ale dlouhodobá udržitelnost je mnohými považována za danou. Zatímco naši vůdci nabízejí zelené a obnovitelné energie jako budoucnost, Mikko Virtanen poznamenává, že: "Mělo by být ještě prokázáno, zda budeme mít k dispozici suroviny pro výrobu dostatek větrných turbín a solárních panelů, aby se udržely současné úrovně spotřeby energie nebo jakékoliv významné úrovně průmyslové výroby." Tyto materiály nazývané "kovy vzácných zemin", které jsou používány k vyrábění těchto věcí (nemluvě o počítačích a smartphonech) sami o sobě nejsou obnovitelné. Ve skutečnosti jsou už tak nedostatkové, že Čína, největší světový vývozce kovů vzácných zemin, snižuje neustále svůj vývoz již od roku 2009. Stejně jako OPEC přiškrcuje trh s energií, když se snaží zajistit ubývajících zásoby ropy, Čína bude hrát stejnou roli v budoucnu, jak se budeme více přesouvat k zeleným technologiím.

Přesun směrem k tzv. obnovitelným energiím má dokonce více hroživé následky, než to, že jsou naše trhy nuceny se přizpůsobit čínskému státu. Horším scénářem je, že začneme dolovat kovy vzácných zemin na našich dvorcích. V roce 1998 byl zavřen důl v Mountain Pass v Kalifornii. Federální vyšetřování ukázalo, že od roku 1984 došlo k nejméně 60 únikům z dolu, některý zůstávají neodhalený, při vypouštění radioaktivní vody z místa... do okolí bylo vypuštěno na 600 000 galonů nebezpečného odpadu. Infrakce životního prostředí šla stranou, když v roce 2004 pokračovaly hlavní činnosti v dole, a pokračovala těžba materiálu ze země.

Použijeme-li slova environmentální manažerky pro komunikaci Toyoty: "Těžba jakýmkoliv způsobem, formou nebo podobou není nikdy šetrným procesem k životnímu prostředí. Je to přirozená bestie." [1] – Je těžba vzácných zemin něco, co chceme, aby se tu dělo? V současné době se rozvíjí plány pro navýšení těžby vzácných zemin v USA, Kanadě a Grónsku. Stojí poslední nedotčená místa v těchto zemích za pár iPodů? Je plnění posledních zbytků přírody hodné honění draka zelené energie, místo toho, aby bylo konečně přiznáno, že je průmyslová společnost neudržitelná?

Závislost naší společnosti na technologiích nás odcizuje od přírody, jak fyzicky, tak psychicky. Prodáváme se fascinujícím příběhům společnosti, které si podmanily přírodu a více, a žijí v okázalých utopiích, zatímco si sami užíváme poslední přírodní zdroje naší planety, které může nabídnout. Stejně výtobytky, které nás zotročují

psychicky, se stávají objekty, které nás ničí fyzicky. Pokud se nezbavíme mýtu, že technologie jsou naším spasitelem... že my lidé vždy vymyslíme cestu ven z čehokoliv, a že technologie vyvinutá Kapitálem může zařídit cokoliv, ale rozežereme planetu... zničíme sami sebe.

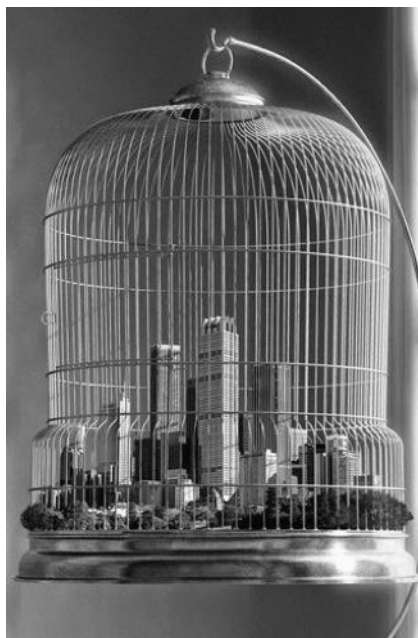
Poznámka: [1] Přijde nám nešťastné, že autor použil tuto citaci v článku, neboť citace byla původně Janou Hartline použita na obhajobu těžby zemin vzácných kovů pro produkci Toyota Prius. Jinými slovy na obhajobu vlastního zla, ne za přínosným účelem, jímž předpokládám byla tato citace použita autorem tohoto článku.

*Jak autor uvádí, je to psané americko-centrickou perspektivou, ale ve většině je to použitelné na vyspělý svět obecně.

Reformace králů

Vztah mezi kapitálem a prací, mezi šéfem a zaměstnancem je vždy a vždy bude o nadřazeném a otrokovi. Stejně jako otroctví muselo být odmítnuto, poněvadž nemůže být reformováno, cílem anarchistické praxe, jak náš přítel Bob Black říkal, by mělo být zrušení práce a ne její reforma.

Jádrum anti-civilizační myšlenky je kritika sociální nerovnosti a ekologické destrukce, které jsou očividné v moderní průmyslové společnosti. Je falešné pro anti-civilizační hnutí, aby podporovalo třídní boj ideologickou agendou, že vše o co usilovat je, aby dělníci dostávali větší kus koláče; v konečném důsledku se snažíme odstranit fungování technologického-industriálního systému.



To říká, že ti, kteří (chybně) vyhledávají zdroj skutečné bídy v nerovném vztahu mezi kapitálem a prací, a kteří nazývají svůj boj "třídním bojem", by se mohli něco přiučit z některých bodů anti-civilizační kritiky. Zde jsou mé myšlenky k tomu, jak chudí [1] mohou bojovat proti bohatým.

Perspektiva

Prostřednictvím prehistorie a dějin “práce” [2] se anarcho-primitivistická (AP) myšlenka zabývá zkoumáním původů, a popisuje důsledky změn v materiální kultuře, strategii živobytí, technologiích a sociální organizaci. Pro pochopení vývoje toho, co nazýváme “práce”, demystifikuje její sociální historii, objasňuje současnou funkci, a nabízí základ pro přesvědčivou kritiku, abychom rozpoznali její patologii.

Marx měl částečně pravdu: jeho historický materialismus se dívá na vykořisťování pracovní síly v historickém kontextu, sledováním kořenů společenského uspořádání své doby. Jeho analýzy ale nejsou příliš hluboko. Marx poznamenal, že k odcizení dělníků došlo na počátku raného věku strojů, a správně předpokládal, že takové odcizení dovedlo dělníky do intelektuálně a citově vyprahlé existenci, kde se vydělávání peněz stalo jediným imperativem života. Jeho řešení, komunistický stát, kde by všichni na základě přijetí spravedlivého podílu z plodů své práce, pocítovali smysl z osobní investice do jejich každodenní práce, bylo, jak ukázala historie, hrozná selhání.

Pro pochopení a nakonec ukončení třídního boje mezi bohatými a chudými, který začal s první akumulací přebytku v pravěku, musíme pochopit trajektorii samotného pojmu “práce”. Starověký třídní boj byl odhalen lokalizací jeho původů v první specializaci a v dělbě práce, jímž následoval vzestup sociální stratifikace.

Anti-civilizační kritika přehledně ukazuje, že třídní boj je nevyhnutelným rysem všech společností, které hromadí přebytky a udržují komplexní sociální a technologické uspořádání vyžadující praxi domestikace. Skutečností je, že třídní boj bude pokračovat, dokud zcela neodmítneme civilizaci.

Všichni chápou rasu, pohlaví a sociálně-ekonomický status (třídy) jako hlavní faktory, které určují něčí relativní postavení v dnešní společnosti – což je sociální dynamika. Těm, kteří se zabývají specifickou kritikou rasismu, patriarchy a sociální nerovnosti, anti-civilizační kritika nabízí cenný náhled na to, jak se tyto sociální dynamiky vyvíjely v průběhu času, a jak fungují v současné společnosti.

Sociální dynamika je koncept používaný sociology k analyzování sociálních systémů. Blahobyt naší společnosti je vnímán podle relativní vysoké úrovně sociální mobility, a toto je důležitý konstrukt pro ty, kteří vidí boj v podmínkách třídního boje. Základní myšlenkou je, že každý může být bohatý, když se bude jen organizovat, agitovat a požadovat to, co jim podle práva náleží. Toto je problémové z několika důvodů.

Pro ujasnění, kolik je dost? Co to znamená “dost”? Kde je určena norma? Lidé se zdá trpí patologickou touhou mít více a více nemovitostí, vyšší moc a větší prestiž. Tento přístup nemá místo v egalitariánské anarchistické společnosti.

Nerovnost mezi rasami, muži a ženami, a třídami založena na těchto charakteristikách a rolích, je samozřejmě problém, ale řešení nespočívá v tom, že bychom měli mít za prezidenta ženu, více afroamerických stíhacích pilotů, a dobře placené dřevorubce a vězeňské strážce. Být lepší závodník v závodech na konci nenabízí žádnou skutečnou cenu. Perspektiva třídního boje postrádá obrazotvornost. Musíme si představit svět, který je zcela odlišný. Nechceme nebo se nepotřebujeme zapojit do potkaního závodu s ostatními potkany, podepírat průmyslovou společnost, která v konečném důsledku vede ke katastrofě pro lidskou rasu a všechny jiné živé bytosti na planetě. I když se všichni piráti vzbouří a převezmou loď, je to stále loď, která pluje za plenění a drancování země pro zisk. Což mě přivádí k dalšímu bodu.

Třídní boj pouze pomáhá bipedálním třídám

Každá politická agenda, která nezahrnuje analýzu a kritiku ekologických důsledků plynoucích ze způsobů, jímž vytváříme naše živobytí v moderní průmyslové společnosti, neřeší nejdůležitější problém, jemuž čelíme. Argumentům třídního boje, které volají po radikální společenské transformaci pro nápravu skutečných a škodlivých vzorců sociální nerovnosti, se nedaří najít skutečné zdroje problémů civilizace a nedaří se jim identifikovat všechny své oběti, mezi něž patří nelidské druhy. Opět platí, že to, co je třeba, je odmítnutí, ne reforma.

Všechny předchozí anarchistické společnosti žily v harmonii se svým přirozeným životním prostředím. Anti-civilizační perspektiva má mnoho, co nabídnout analýze třídního boje, když prokazuje, že to, co nazýváme prací v technologické společnosti znamená, že lidé tráví své životy vyráběním věcí, které prodávají jiným lidem, aby mohli získat peníze na nákup věcí, jejichž výrobou tráví jiní lidé svůj život. Toto je skutečně špatný způsob, jak organizovat společnost; špatné pro lidi a špatné pro všechny ostatní živé bytosti na planetě.

Je to nepopíratelnou skutečností a neudržitelnou adaptací pro život ve světě.

Tak dlouho, jak budeme zavázáni zachovávání stávajících sociálních a technologických opatření, které nám umožňují “žít” průmyslovou společnost, zůstaneme uvězněni v destruktivní spirále vedoucí k ekologickému kolapsu a sociálnímu chaosu.

Stejně jako se hlubinné ekologii a hnutí Earth First! dostalo kritiky za to, že nevzaly v úvahu potřeby svých lidských kolegů ve svých analýzách, agenda třídního boje si zaslouží kritiku za ignorování potřeb nelidských kolegů a přírodního světa. Na křížovatce těchto dvou hnutí stojí anti-civilizační kritika. Toto je jeden z důvodů, proč je dnes tak důležitá.

Tématem zelené anarchie v tomto případě je: co přináší anti-civilizační kritika třídnímu boji tu a teď? Dobrou věcí je, že si tu a teď dělnické třídy uvědomují útlak a odpor. Nicméně anti-civilizační kritika nabízí důkaz, že řešení prodeje v třídním boji nejsou skutečná řešení.

Myšlenka, že dělnické třídy jsou obelhávané, se ne dobrovolně podílí na aktivním partnerství s elitou při prosazování a udržování průmyslové společnosti, a také pravděpodobně politicky účelně, je povýšenecká a shovívavá. Připomíná mi to lidi, kteří říkají: “Ach, já jsem proti válce, ale podporuji vojsko.” Cože?

Anarchistické společnosti jsou založeny na přijetí každého z osobní odpovědnosti a jednání v nejlepším zájmu skupiny, stejně jako sebe samotného. Perspektiva třídního boje napovídá, že zproštění celé třídy lidí (poměrně chudých) z odpovědnosti za neduhy průmyslové společnosti pro podchycení rozvoje masové ideologie (třídního vědomí), může mít nějaký revoluční potenciál. Jen mě toto nepřipadá jako krok vpřed. To, že pracovníci získají kontrolu nad prostředky výroby, nevyřeší problém, neboť je problém výroba, sociálně a ekologicky.

Nechceme vytvářet vězení, kterým je civilizace stejně výnosným pro všechny – chceme ho zničit!

Řešení spočívá ve znovu naučení se, jak žít jednoduše, laskavě chodit po zemi, ve zničení víry, že civilizace je nevyhnutelná nebo potřebná, a vytvořit společnost, kde všichni žijí mohou prospívat. Řešení závisí na odmítnutí, ne reformě civilizace, a víře v možnost, vhodnost a nakonec realizaci budoucí primitivnosti.

Poznámka: [1] Používám tu slovo “chudý” s určitou mírou cynismu. Bohatí a chudí jsou velmi relativní pojmy. Když tu je 85 milionů lidí, kteří v Číně žijí za méně než 72 dolarů za rok, mohou si pracovníci odborů, kteří berou tuto částku denně, říkat, že jsou chudí?

[2] Slovo “práce” tu znamená aktivitu, již já a ostatní lidé na světě dělají pro peníze.

Autorka článku Theresa Kintz je archeoložka, která od 80. let pracovala jako průkopnice “eko-anarchistické” perspektivy. Kintz se dostalo uznání od ostatních archeologů prostřednictvím její publikace radikální archeologie nesoucí název The Underground. V roce 1998 se stala dlouholetou editorkou Earth First! Journal, a byla významnou aktivistkou publikací zeleného anarchismu, napsala úvod ke knize Johna Zerzana Running on Emptiness: the Pathology of Civilization (Běh na prázdno: Patologie civilizace).



Druhý-Nejlepší život: Reálná virtualita

Empirické studie a století či dvě teorie si všimly, že modernost produkuje stále povrchní a instrumentální vztahy. Tam, kde kdysi přetrvávaly vazby vzájemnosti založené na spojení tváří v tvář, dnes směřujeme do života plytké, dematerializované technokultury. Tato trajektorie průmyslové masové společnosti nepřesahuje sama sebe prostřednictvím technologie, avšak je ve stále větší míře realizována.

V této souvislosti je zarážející, že původní použití „virtuální“ bylo jako adjektivní forma „čistoty“. Virtuální realita je nejen vytvářením narcistické subkultury, ale představuje mnohem větší ztrátu identity a reality. Jejím základním cílem je perfektní intimita člověka a stroje, vymýcení rozdílu mezi osobou a počítačem, základní interakce.

Second Life. Born Again. Obojí je únikovou cestou z vážné zhoršující se situace. Obojí je high-tech a fundamentalistická možnost pasivní reakce na aktuální situaci, jež nás nyní zaplavuje. Jsme tak psychicky a sociálně od sebe vzdálení, a tato virtualita nás žene stále dále od sebe. Můžeme si vybrat „žít“ jako volní náhradníci v

novém Denial Landu virtuální reality, avšak pouze tehdy, pokud přijmeme to, co Žižek nazval „nemilosrdná technologická jízda, která určuje náš život.“ 1

Kyberprostor znamená zhrucení přírody v technologii, slovy Allucquere Rosanne Stone; poznamenávám, že ztrácíme naše základy jako lidských bytostí. 2 Hlavní odpověď ve vyprahlém techno světě je samozřejmě více technologií. Technologická droga pro 70 miliónů Američanů s nespavostí; pro sexuálně dysfunkční muže se závislostí na Viagre, Cialis, atd.; pro deprimované a úzkostlivé, kteří nesní či necítí.

A jak tento režim funguje, dále zplošťuje a potlačuje přímé zkušenosti, virtuální realita, jeho poslední triumf, přichází zaplnit prázdnotu. Second Life, There, kterákoliv jiná hra je další nabídkou světa snů, světa obnažených snů. V naší době je „virtuální úmrtí“ a „online truchlení“ nabízeno jako lepší, než přítomnost k utěšení těch, kteří truchlí; 3 kde jsou malé děti vystavovány videím; kde „teledildonics“ dodává simulovaný sex ke vzdáleným subjektům.

„Vítejte v Second Life. Těšíme se na setkání s vámi ve – světě.“ – vábí promo web. Pohlcující a interaktivně, VR poskytuje prostor tak odlišné reality zákaznického odmítání. Za pár dolarů tam někdo může existovat jako „avatar“, který nikdy nezestárne, nebude znuděný nebo nebude mít nadváhu. Wade Roush of Technology Review prohlašuje, že Second Life je úspěšný, pokud je „méně osamělý a méně předvídatelný“ než život, který máme dnes. 4 Tato inverze reality je útěchou nadpřirozena mnoha náboženství, a nabízí podobnou funkci náhražky.

Realita mizí na obrazovce, jak se zintenzivňuje oddělení mysli od těla a přírody. Technický znamená být celkem rychle zdokonalený, dělat dobré věci na základě slibů z počátku 90. let 20. století. Patnáct let nebo o pár let více se technologie Second Life (například) zabývá mnoha uživateli se silným smyslem pro fyzickou účast a jiné pseudo-smyslové účinky. Virtuální realita je nyní definitivní výraz postmoderního stavu, snad nejlépe znázorněno tím, že tam neexistuje nic divokého, pouze to, co se prodává k lidské spotřebě.

Foucault popisoval přesun moci v modernitě ze suverenity do disciplíny, a že nesmírnou technologizací života se zrychlil tento posun. 6 Současný život je bedlivě sledován a hlídán do nebývalé míry. Nicméně břemeno technologického zprostředkování vytváří ještě více omezenou realitu a hlubší stádium kontroly. Pakliže je povaha zkušenosti na základní úrovni poznamenána tak hluboko, vidíme základní změnu – změnu rozšiřující se kdekoliv a zrychlující se tempem. Virtuální realitu nejlépe charakterizuje tento trend, její simulovaná a robotická fantazie ostrých prvků ze stále postupující, zevšeobecněné, standardizované globální kultury.

Nešťastně relevantní je úsudek Philipa Zaie, že VR je „metafyzická vyspělost civilizace.“ 7 Vše, co je hmatatelné, smyslné a pozemské koroduje a scvrkává se v technologicky zprostředkovanou existenci.

Samozřejmě, že k tomuto poslednímu vykvétání lži zde jsou existující formy odporu. Avšak luddistické reakce se zdá, že vždy blednou před rozsahem toho, čemu čelí. Je zde velmi dlouhá, stálá historie, že za každým novým technologickým krokem je nepřerušovaný řetězec událostí. Skok zapříčiněný chamtivostí nové techniky je snadnější díky postupnému ochuzování lidské touhy a dispozice předchozích inovací. Slibem je vždy, že více technologie přinese zlepšení – což přesněji znamená, že více technologií bude vynaloženo pro to, co bylo ztraceno v předchozím „pokroku“. Jedinou cestou ven je prolomit tento řetězec tím, že se odmítne jeho imperativ.

Heidegger řekl, že: „objektivizace všech bytostí...vedla k nakládání se zastupováním a výrobou“, zdůraznil, že „příroda se všude jeví jako objekt technologie“, a zakončil to tím, že „svět se stává objektem“. 8 Také pochopil, jak technologie mění náš vztah k věcem, fenomén podtrhuje virtuální realita. „Řeč o respektování věcí je více a více nesrozumitelná ve světě, jež je stále více technický. Ony se jednoduše ztrácí...“, poznamenal Gadamer. 9 Virtualita je s jistotou „zánik“.

Došlo zde ve skutečnosti k nedávnému proti útoku ve prospěch respektování věcí jako takových, ve prospěch vymanění jich z instrumentálního stavu, aspoň na filozofické rovině. Takové titulky jako Things (2004) a The Lure of the Object (2005) o tom hovoří. 10 Touha po autentické zkušenosti „thingness“ („předmětnost“) Heideggerův termín) je výtkou patologického stavu známého jako modernost, poznání, že „akceptování jinakosti věcí je podmínkou pro akceptování jinakosti jako takové.“ 11

Ponoření do virtuální reality je obzvláště virulentní varianta této patologie, neboť je zapojen stupeň interaktivity a seberealizace. Nikdy budování prostředí nezáviselo tak zásadně na naší účasti, a nikdy předtím tato účast nebyla tak potenciálně sumarizována. S touto výzvou, jako, doslova, druhý život, druhý svět, je toto matrix – matrixem, jemuž my ostatní neustále platíme, aby se reprodukoval. Popis symboliky Heinzem Pagelsem, obecně jistě platí pro virtuální realitu: „...vytváření dalšího vlákna pavučiny naší obrovské iluze.“ 12 Toto využití kyberprostoru dostává podobu nové úrovně sebe-zavření a sebe-domestikace.

Sprenglerův průzkum západní civilizace jej dovedl k závěru, že „umělý svět se rozšiřuje a otravuje přirozený. Civilizace samotná se stala strojem, který dělá, nebo

se snaží dělat vše mechanickou módou.“ 13 Second Life, Google Earth, atd. jsou pomocí grafické karty a širokopásmového připojení sofistikovaná a svůdná úniková dvířka, nicméně je to stále stejným základním strojem orientace. A VR, jak David Gelernter šťastně prohlásil: „...je druh nástroje, který požaduje moderní život.“ 14

Vytvořena vojenským výzkumem a zábavným průmyslem, virtuální realita je závislá na nás kvůli její úloze ve společnosti. Reálná virtualita bude normou, když napadne různé sféry, avšak pouze s našim aktivním souhlasem. Wittgenstein měl pocit, že „není absurdní např. se domnívat, že věk vědy a techniky je začátkem konce pro lidstvo.“ 15 Věda a technologie jsou největší triumfy civilizace, a důvod je krutě zjevný, než kdy jindy.

Reference: 1 Slavoj Žižek, *The Plague of Fantasies* (New York: Verso, 1997), p. 44.

2 Allucquere Rosanne Stone, “Will the Real Body Please Stand Up?” in Michael Benedikt, ed., *Cyberspace: First Steps* (Cambridge, MA: MIT Press, 1991).

3 Joseph Hart, “Grief Goes Online” in *Utne*, April 2007.

4 Wade Roush, “Second Earth” in *Technology Review*, July/August 2007, p. 48.

5 Widely circulated books include: Howard Rheingold, *Virtual Reality* (New York: Summit Books, 1991), Michael Heim, *The Metaphysics of VR* (New York: Oxford University Press, 1993), Rudy Rucker, *R.U. Sirius, Queen Mu, Mondo 2000: A User’s Guide* (New York: Harper-Collins, 1992), Nadia Magnemat Thalmann and Daniel Thalmann, *Virtual Worlds and Multimedia* (New York: Wiley, 1993), Benjamin Woolley, *Virtual Worlds* (Cambridge, MA: Blackwell, 1992). An excellent corrective is Robert Markley, ed., *Virtual Realities and Their Discontents* (Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1996).

6 For his idiosyncratic twist on this, see Jean Baudrillard, *Forget Foucault* (New York: Semiotext, 1987).

7 Philip Zai, *Get Real: A Philosophical Adventure in Virtual Reality* (Lanham, MD: Rowman & Littlefield, 1998), p. 171.

8 Martin Heidegger, “Nietzsche’s Word: ‘God is Dead’” in his *Off the Beaten Track*, translated and edited by Julian Young and Kenneth Haynes (Cambridge: Cambridge University Press, 2002), p. 191.

9 Hans-Georg Gadamer, *Philosophical Hermeneutics*, translated and edited by David E. Linge (Berkeley: University of California Press, 1976), p. 71.

10 Bill Brown, ed., *Things* (Chicago: University of Chicago Press, 2004); Stephen Melville, ed., *The Lure of Things* (Williamstown, MA: Sterling and Francine Clark Art Institute, 2005).

11 Brown, op. cit., p. 12.

12 Heinz R. Pagels, *The Dreams of Reason: The Computer and the Rise of the Sciences of Complexity* (New York: Simon and Schuster, 1988).

13 Oswald Spengler, *Man and Technics*, translated by Charles Francis Atkinson (Westport CT: Greenwood Press, 1976), p. 94.

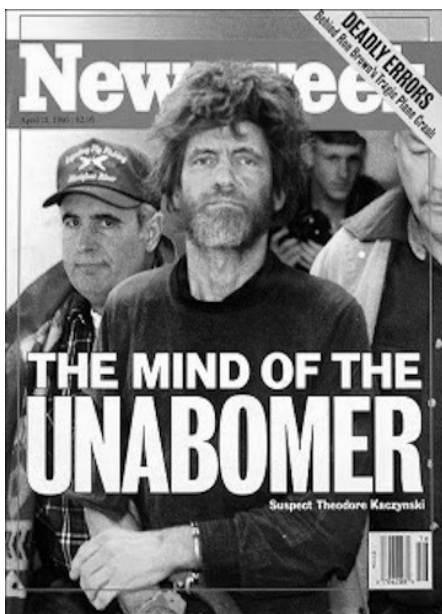
14 David Gelernter, *Mirror Worlds* (New York: Oxford University Press, 1991), p. 34.

15 Ludwig Wittgenstein, *Culture and Value*, translated by P. Winch (Oxford: Blackwell, 1986), p. 56.

Autorem je John Zerzan.

Jak technologie zaplavují naše životy

...aneb další Unabomberové na cestě



V nejnovějším filmu Johnyho Deppa, Transcendence, Depp hraje výborného vědce, který se jmenuje Dr. Caster, a který vede tým snažící se postavit hyper-inteligentní stroj. Stroj, jež bude chytrější, než všechny lidské mysli dohromady, čímž dosáhne toho, co se nazývá „singularita“. Po TED Talk (samozřejmě) je Dr. Cluster zastřelen členem radikální anti-technologické teroristické skupiny nazývané Revolutionary Independence From Technology (RIFT). RIFT sabotují práci laboratoří umělé inteligence po celém světě. Zastřelení Dr. Castera bylo součástí plánu k narušení děsivého pochodu technologií.

Film není pravděpodobně Deppův nejlepší. Nicméně myšlenka radikálních anti-

technologických skupin násilně rebelujících proti stále zrychlujícímu pokroku je nesmírně zajímavá. Koneckonců děsivá myšlenka singularity – místo, v němž se staly počítače chytrější než my, a proto jsou schopny dělat chytrější verze sebe samých – se pohybuje někde mezi sci-fi a skutečností. Někteří transhumanisti, jako je Ray Kurzweil z Google, si myslí, že se to bude dít kolem poloviny tohoto století. Pokud je pravděpodobné, že by se stala singularita realitou, můžeme také v brzké době vidět skupiny jako RIFT?

John Zerzan předpokládá, že ano. Americký filozof Zerzan je považován za intelektuálního bosse toho, co se nazývá anarcho-primitivistické hnutí. Anarcho-primitivisté věří, že jsou všechny technologie špatné – že nás zotročují, že nás ovládají. Anarcho-primitivisté nejsou násilní, ale ideologie probíraná Zerzanem je stejně radikální jako RIFT. Chce se zbavit toho všeho jako: Facebook, internet, mobilní telefony, televize, elektřina, továrny.

Hovorem po telefonu (což Zerzan nemá rád, ale říkal mi, že vzhledem k tomu, že chce šířit své myšlenky, nemá jinou možnost, než jeho používání) Zerzan vysvětluje, že by nebyl „nějak překvapen“, pokud bychom tu brzy viděli skupinu jako RIFT.

Zerzan by měl vědět. Nejvíce nechvalně proslulý neo-luddista moderní doby byl Američan Ted Kaczynski, více známý jako Unabomber (nebo Unabomer, jak se původně nazýval). Od roku 1978 do roku 1995 poslal Kaczynski 16 bomb vybraným cílům, včetně vysokým školám a leteckým společnostem, zabil tři lidi a 23 zranil. Ve své eseji Průmyslová společnost a její budoucnost, jež má 30 000 slov, Kaczynski tvrdil, že jeho útoky byly extrémní, ale potřebné k upozornění na erozi lidské svobody, jíž si bere moderní technologie, která vyžaduje organizaci ve velkém měřítku. Během jeho soudu v roce 1997-8, se John Zerzan stal důvěrníkem Kaczynskiho, když podporoval jeho myšlenky, nicméně jeho činy odsuzoval.

Takže jsem se zeptal, zda je pravděpodobné, že je tu jiný typ Unabombera? „Myslím, že je to velmi pravděpodobné,“ říká Zerzan. Zerzan vysvětluje, že ve skutečnosti se to již děje. V roce 2011 byla nová mexická skupina s názvem Tending toward the Wild založena s cílem „zranit nebo zabít vědce a výzkumníky (pomocí tzv. kteréhokoliv násilného činu), kteří zajišťují, že technologický systém ve svém kurzu pokračuje.“ V roce 2011 odpálili bombu v prominentním nano-technologickém výzkumném centru v Monterrey. Počátkem letošního roku vydali komuniké (radikální skupiny to vždy nazývají komuniké), které uvádí některé z jejich obav:

Využíváme přímých útoků za účelem jak fyzického, tak psychického poškození, NE JEN odborníků v oblasti nanotechnologií, ale také učenců v biotechnologii, fyzice, neurovědě, genetickém inženýrství, komunikaci vědy, výpočetní technice, robotice, atd., neboť odmítáme technologie a civilizaci, odmítáme realitu, jíž oni zavádějí se VŠÍ svou vědou.

„Myslím, že je téměř nevyhnutelné, že budeme svědky dalších skupin, jako je tato v nadcházejících letech,“ předvídá Zerzan. Myslí si, že násilí proti osobě není přijatelné, ale ničením majetku a skutečným odporem proti technologickému pokroku, je nutné získat pozornost.

Také někdy nemám rád technologie. Když se můj internet nenačte dostatečně rychle. A jsem obecně přesvědčen o tom, že budu šťastnější bez neustálého připojení, ačkoliv nikdy nevidím, že by z toho bylo mnoho uděláno. A rostoucí počet autorů poukazuje na možné dlouhodobé škodlivé účinky na zdraví on-line stimulace, takové jako je např. „techno-stres“, „datové přetížení“, „informační únavový syndrom“, „kognitivní přetížení“ a „časový hladomor“. A přesto, že jsme propojenější než kdy jindy, jsme současně tak osamocení, jak jsme nikdy nebyli. Ale kde udělá Zerzan čáru? Byli bychom všichni lepší bez roamingu hyper inteligentních robotů v ulicích, a pravděpodobně šťastnější bez našich chytrých telefonů. Ale počítače? Továrny? Elektřina? Přehrávače? Samostříly a šípy? [1] Toto vše jsou také

technologie.

Zerzan preferuje vidět ji jako směr jízdy. „Je složité přesně určit koncový bod. Ale my všichni se musíme začít spoléhat na technologie daleko méně. V tuto chvíli míříme špatným směrem, a musíme to zvrátit.“ Zerzan to nazývá „rewilding“. Podle něj nás technologie ovládá, brání nám být volnými. Čím se více spoléháme na technologie, aby vše dělaly za nás, tím méně autonomní se stává jako lidé, „a každý den se to zdá být čím dál horší.“ Po čem Zerzan jde, je širší diskuze o rozsahu, k němuž se technologie definuje konceptem „způsob, jakým se věci mají“ k bodu, kdy to již nevidíme jako volbu. Podle Zerzana je to volba.

Domnívám se, že se musí cítit jako Knut na břehu. Žijeme ve světě, kde lidé zdá se docela rádi jen sedí a nechají vlny pokroku, aby nás promývaly. I když je to trochu děsivé, výhody jsou nesporné. Tyto anti-technologické hnutí – anarcho-primitivisté, Individualist Tending to the Wild, Earth Liberation Front – jsou stále malé.

„V tuto chvíli,“ říká Zerzan, „se to ale začíná měnit.“ Myslí si, že naše naprostá závislost na technologickém rozvoji také přiměje lidi, aby se na chvíli zastavili a popřemýšleli, kam nás to všechny vede. Nahrazování životního prostředí technologiemi, nanotechnologie, genetické inženýrství, syntetická biologie, obecně umělá inteligence, masové špehování, počítačové obchodní systémy: to je někdy velice děsivé.

„Obzvlášť toto je dobrý čas pro anarcho-primitivisty,“ říká John Zerzan. „Nikdy jsme neměli více technologií, než teď, a přiházejí rychleji, než kdy jindy. Ale to je přesně důvod, proč si myslím, že lidé začnou tlačit zpět. Začínají vidět, že technologie nikdy neplní své sliby. Takže jsem nadějný. Velmi nadějný.“

Poznámka: Přeloženo z originálu článku „As technology swamps our lives, the next Unabombers are waiting for their moment“, který vyšel na blogu Jamieho Bartleta v The Telegraph.

[1] Samostřil nebo šípy jsou obecně považovány za nástroje, a jsou to nástroje na rozdíl od technologií. Technologie si vyžadují celý technologický komplex, průmyslovou základnu, a tak vše, co s sebou přináší a je středem kritiky anarcho-primitivismu. Jinými slovy, anarcho-primitivisté neodmítají nástroje, ale technologie, jak se článek snaží líčit.

Milióny zabitých?

Pokud bychom odstranili civilizaci, nebude zabito milióny lidí ve městech? Co se s nimi stane? Nezáleží na tom, co děláte, vaše ruce budou krvavě červené.

Pokud se účastníte globální ekonomiky, vaše ruce jsou krvavě červené, poněvadž globální ekonomika je vraždou lidí a nelidí. Půl milionu dětí zemře každý rok jako přímý důsledek tzv. "splácení dluhů" neprůmyslových zemí průmyslovým zemím. Šedesát tisíc lidí umírá každý den v důsledku zamoření. A co všichni ti lidé, kteří jsou donuceni opustit svou půdu? Existuje mnoho lidí, kteří umírají nyní. Nedostatek jednání tváří v tvář zvěrstvům není odpověď.

Hroznou skutečností je, že energetický pád a biotický kolaps bude ještě více vážnější více dominantní kultury, která bude pokračovat ve zničení základu života na této planetě. A přesto někteří lidé budou říkat, že ti, kteří navrhují demontáž civilizace, ve skutečnosti navrhují genocidu v masovém měřítku.

Polární medvěd a losos stříbrný by nesouhlasili. Tradiční domorodé národy by nesouhlasily. Lidé, kteří zdědí to, co zbude z tohoto světa, pokud se dominantní kultura konečně nezhroutí, by nesouhlasili.

Sám nesouhlasím.

Má definice demontáže civilizace zabrání bohatým jejich schopnosti krást chudým a zabrání mocným jejich schopnosti zničit planetu. Nikdo ať kapitalista nebo sociopat (pokud je mezi tím rozdíl) by s tím nesouhlasil.

Před několika lety jsem se zeptal Anuradha Mittal, bývalé ředitelky Food First: "Zda by se lidé v Indii měli lépe, pokud by zítra zmizela globální ekonomika?" A ona řekla: "Samozřejmě". Řekla, že chudým na celém světě by bylo lépe, pokud by se globální ekonomika zhroutila. V Indii jsou bývalé sýpky, které nyní exportují psí krmivo a tulipány do Evropy. Chudí venkované na celém světě jsou vykořisťováni tímto systémem. Měli by se lépe? Co zemědělci v Indii, jež jsou donuceni opustit svou půdu, aby Coca Cola mohla mít jejich vodu? A co ti, kteří spáchají sebevraždu kvůli Monsanto? Co původní obyvatelé Peru, kteří bojují zastavení průzkumu jejich půdy korporací Hunt Oil kvůli obchodní smlouvě Spojených států a Peru.

Pokud někdo říká: "Spousty lidí zemřou", musíme si promluvit o jaké lidi se jedná. Lidé na celém světě již trpí hladomory, protože jejich půda a ekonomiky byly rozkradeny. Všichni jsme už slyšeli, že je doba, kdy světu dochází voda. Zde je stále tolik vody, kolik ji zde bylo vždy, ale 90 procent vody používané lidmi je použito pro zemědělství a průmysl. Lidé umírají žízní, poněvadž jim voda byla ukradena.

Když jsem se zeptal člena peruánské povstalecké skupiny MRTA (Movimiento Revolucionario Túpac Amaru), Tupacameristase: “Co chceš pro lidi z Peru?”, jeho odpověď byla: “Co chceme je, abychom mohli pěstovat a distribuovat vlastní jídlo. Už víme jak na to. Jen potřebujeme umožnit, abychom tak mohli učinit.” To je celý boj přímo tam.

Je pravda, že městské chudiny budou na tom hůř na první pohled, protože dominantní kultura, jako každý dobrý násilnický systém, učinil své oběti závislé na svém životě. To je to, co násilníci dělají, ať už jsou to domácí násilníci nebo pachatelé ve větším měřítku. Je to jako s otrokářskou prací: dělají zotročené osoby závislé na nich pro své životy. Jedna z věcí, kterou tato brilantní kultura udělala je, že se vložila mezi nás a naši soběstačnost, nás a zdroj veškerého života. Tak jsme dospěli k názoru, že systém poskytuje naši výživu, ne, že to dělá skutečný svět. Ano, život by byl mnohem těžší na prvním místě.

Ale v dlouhodobém horizontu by se měla městská chudina lépe. Většina městské chudiny jsou lidé, kteří žijí ve třetích zemích světa. To je více než jedna miliarda lidí, a bude-li trend pokračovat, bude to zdvojnásobené během dvou desetiletí. Mnozí z nich jsou lidé, kteří museli násilně opustit svou tradiční půdu. Chudí si budou moci vzít zpět tuto půdu, v případě, že se vlády světa již nebudou schopny opírat o koloniální uspořádání vykořisťování.

Mám také další odpověď. Když se tato kultura zhroutí, hodně bídy bude způsobeno bohatými, kteří se snaží udržet svůj životní styl. Když tato kultura bude pokračovat ke zhroucení, ti, kteří vykořisťují, budou nadále vykořisťovat. Neobviňujte ty, kteří chtějí zastavit vykořisťování. Místo toho, pomozte zastavit vykořisťování, která zabíjí lidi na prvním místě.

Autoři této knihy se bezstarostně neptají, kdo zemře. Alespoň v jednom z našich případů, odpověď je “Budu to já”. Mám Crohnovu nemoc, a můj život je závislý na higt-tech lécích. Bez těchto léků zemřu. Přežití planety je více důležité než život každé individuální lidské bytosti, včetně mé vlastní.

Vzhledem k tomu, že průmyslová civilizace systematicky rozebírá ekologickou infrastrukturu planety, čím dříve přijde úpadek civilizace, tím více života zůstane, který později podpoří lidi a nelidi. Můžeme zajistit pro blaho těch lidí, kteří budou naživu během a bezprostředně po energické a ekologickém pádu, aby byli připraveni na lokální budoucnost. Můžeme roztrhat asfalt volných parkovišť pro předělání na sousedské zahrady, jít učit lidi, jak určit místní jedlé rostliny, takže lidé nebudou hladovět, pokud nebudou moci jít do obchodu pro potraviny. Můžeme začít

nastavovat sousedské rady pro rozhodování, řešení sporů a poskytování vzájemné pomoci.

Poznámka: Autorem eseje je Derrick Jensen. Derrick Jensen je plodný environmentální spisovatel, řečník a aktivista. Je autorem knih *Listening to the Land, A Language Older Than Words, The Culture of Make Believe, Strangely Like War: The Global Assault on Forests* a *Welcome to the Machine: Science, Surveillance, Culture of Control, Endgame* aj.

Jensen vidí civilizaci ze své podstaty neudržitelnou a založenou na násilí. Říká, že moderní průmyslová ekonomika je zásadně v rozporu se zdravými vztahy, životním prostředím a domorodým obyvatelstvem. Dochází k závěru, že právě všudypřítomnost tohoto chování naznačuje, že jsou diagnostikou většího problému civilizace samotné. V souladu s tím vybízí čtenáře a diváky, jak pomoci ukončit průmyslovou civilizaci.

O nás

Říkejme si puntíčkovaní chrobáci

„...Jde o to, aby se lidské chápání a cítění spíše posunulo k hranicím anarchistických myšlenek spojených s co největším odstraněním té techniky, která jakýmkoli způsobem může závažněji poškozovat životní prostředí. Jde o dlouhodobý proces, který je ale nutné v nejbližších chvílích zahájit. Je jedno, jestli si jeho nositelé budou říkat anarchisté, komunisté, primitivisté nebo třeba puntíčkovaní chrobáci...“ - John Zerzan

Čím jsme můžeme nazývat projektem, nebo můžeme být skupinou, nebo hnutím, nebo jsme jen jedinci, jimž se nelíbí stav životního prostředí a vztah k němu, stav a vztah společnosti, stav našich životů či vykořisťování nelidských zvířat. Myslíme si, že stejně jako nezáleží, jak si říkáme – anarchisté, komunisté, primitivisté nebo třeba puntíčkovaní chrobáci, nezáleží, jak uvedeme, čím jsme. I když Projekt by mohlo být správné slovo pro naši činnost.

Co zastáváme je anarchistická kritika civilizace. Znamená to, že naše kritika a odmítnutí nezahrnuje jen současný systém, ale naše pochopení, jak sociálních, socio-environmentálních či environmentálních problémů leží v samotné civilizaci, technologiích, zemědělství nebo domestikaci.

Naše úsilí není poháněno ideologií, ale je řízeno zánikem a násilím, které představuje civilizace pro život na Zemi a lidi. Je poháněno hierarchiemi a represí, které pohánějí a udržují civilizaci, stejně jako je poháněno touhou po naší svobodě nejen bez moci a nadvlády kapitálu, ale nadvlády samotných technologiích, civilizace a domestikace.

Nejsme extrémisté, jsme radikální. Radikalismus pochází z latinského slova „radix, což znamená doslova kořen. Svým zaměřením je anticivilizační kritika považována za nejradikálnější kulturní kritiku, zatímco vyhledává kořeny ničení životního a hierarchických či parazitických politických, sociálních či socio-environmentálních vztahů, a snaží se je napadnout a odstranit na své základní úrovni.

*„Stejně jako otroctví muselo
být odmítnuto, poněvadž
nemůže být reformováno, cílem
anarchistické praxe, jak náš
přítel Bob Black říkal, by
mělo být zrušení práce a ne
její reforma.“ – Theresa
Kintz*



Puntíčkovaní chrobáci
[puntickovani-chrobaci\(AT\)riseup.net](mailto:puntickovani-chrobaci(AT)riseup.net)
puntickovanichrobaci.noblogs.org